

Latvian translation of *Cervical screening: your results explained*
(January 2013)

Dzemdes kakla skrīnings: jūsu rezultātu skaidrojums

Atjauninātās vadlīnijas

Šajā brošūrā ir paskaidroti jūsu dzemdes kakla skrīninga pārbaudes rezultāti; pārbaudes nolūks ir konstatēt izmaiņas dzemdes kakla (dzemdes zemākās daļas) šūnās, lai tās varētu viegli un efektīvi novērot vai ārstēt

Kas izraisa šīs izmaiņas?

Lielāko daļu izmaiņu šūnās izraisa cilvēka papilomas vīruss (HPV), kas var bojāt dzemdes kakla šūnas. HPV galvenokārt seksa laikā saskarē ar ādu. Infekcijai nav nekādu simptomu, tāpēc vairums cilvēku pat nezina, ka ir inficējušies.

Ir vairāk kā 100 dažādu HPV veidu. Vairums ir nekaitīgi, taču ir zināms, ka daži augsta riska veidi izraisa vēzi. Organisma imūnsistēma pret tiem cīnīsies dabiskā veidā, taču, ja vīruss saglabājas, tas var bojāt dzemdes kakla šūnas.

Mani rezultāti ir „normāli” – ko tas nozīmē?

Vairāk kā 90 no 100 pārbaudītām sievietēm saņem normālus rezultātus. Tas nozīmē, ka jūsu šūnās nebija redzamas nekādas anormālas izmaiņas. Jūs atkal saņemsit skrīninga uzaicinājumu pēc trim gadiem, ja jūsu vecums ir 25–49 gadi, vai pēc pieciem gadiem, ja jūsu vecums ir 50–64 gadi.

Ko nozīmē „neatbilstošs” rezultāts?

Tas nozīmē, ka paņemtajā paraugā nebija pietiekami daudz šūnu. Tas nav neparasti un notiek apmēram trijās no 100 pārbaudēm. Jūs lūgs veikt atkārtotu pārbaudi pēc trim mēnešiem.

Es saņēmu „anormālu rezultātu” – ko tas nozīmē?

Tas nozīmē, ka jūsu šūnās ir konstatētas izmaiņas. Tas notiek apmēram 7 gadījumos no 100 pārbaudītām sievietēm. Turpmākais ir atkarīgs no tā, vai jūsu izmaiņas ir nelielas, vidējas vai nopietnas. Jūsu ārsts vai medmāsa to paskaidros sīkāk.

Man ir nelielas izmaiņas vai izmaiņas uz robežlīnijas – ko darīt tagad?

Tas nav vēzis un vairumā gadījumu neizraisa vēzi.

Paraugam, kas tika paņemts dzemdes kakla skrīningam, tiks veikta arī HPV analīze. Nebūs nepieciešams ņemt jaunu paraugu.

- Ja HPV tiek atrasts, jūs saņemsit nosūtījumu uz detalizētāku dzemdes kakla apskati – kolposkopiju.
- Ja HPV netiek atrasts, jūsu vēža risks ir ļoti zems, un jums šobrīd nebūs nepieciešamas nekādas papildu pārbaudes. Jūs atkal saņemsit uzaicinājumu uz skrīningu pēc trim vai pieciem gadiem.

Man ir vidējas vai nopietnas izmaiņas – kas notiek tālāk?

Joprojām ir mazticams, ka tas ir vēzis. Lai izlemtu, vai jums ir vai nav nepieciešama ārstēšana, tiks veikta kolposkopija. Ja ārstēšana ir nepieciešama, tā parasti ir vienkārša procedūra, ko veic ar vietējo

anestēziju jūsu vietējā slimnīcā. Ir svarīgi šīs izmaiņas atklāt un ārstēt pēc iespējam ātrāk, lai tās nākotnē neklūtu nopietnākas.

Kas ir kolposkopija?

Kolposkopija ir vienkārša dzemdes kakla pārbaude, ko veic, izmantojot kolposkopu (palielināmā stikla paveids). Tā ļauj ārstam vai specializētai medmāsai tuvāk apskatīt jūsu dzemdes kakla izmaiņas, lai izlemtu, vai ir nepieciešama ārstēšana. Apskate ir līdztīga skrīninga pārbaudei.

Kolposkopiju var droši veikt grūtniecības laikā, un tā neietekmēs jūsu mazuli vai jūsu spēju kļūt par grūtnieci nākotnē.

Kāda ir ārstēšana?

Ārstēšana ietver skarto šūnu izņemšanu no dzemdes; šī procedūra gandrīz vienmēr ir sekmīga. Ārstēšanas izvēle un jebkādi ar to saistītie riski tiks izsmēloši apspriesti ar jums klīnikā. Dažos gadījumos jūs varat tikt lūgta atgriezties klīnikā turpmākām kolposkopijas pārbaudēm.

Apmēram sešus mēnešus pēc ārstēšanas jums atkal tiks piedāvāts dzemdes kakla skrīnings, lai pārbaudītu, vai ārstēšana ir bijusi sekmīga. Ja jūsu rezultāts ir normāls vai parāda nelielas izmaiņas, jūsu paraugam tiks veikta HPV analīze. To dēvē par **izārstēšanas pārbaudi**. Ja šajā pārbaudē HPV analīzes rezultāts ir negatīvs, jūsu dzemdes kakla slimību risks šajā brīdī ir ļoti zems, taču ir svarīgi, lai jūs pēc trim gadiem atkal apmeklētu skrīningu.

Ja dzemdes kakla skrīnings parāda vidējas vai nopietnas izmaiņas, vai ja HPV analīze ir pozitīva, jūs saņemsit nosūtījumu uz vēl vienu koloskopijas pārbaudi..

Gadījumā, ja jums ir dzemdes kakla vēzis, jūs saņemsit nosūtījumu pie attiecīgajiem speciālistiem un dienestiem.

Kā ar seksu un grūtniecību?

Hormoni, kas rodas grūtniecības laikā, apgrūtina ārstēšanu. Ja jūs neesat stāvoklī, ir svarīgi izvairīties no grūtniecības līdz brīdim, kad tiks novērstas izmaiņas šūnās.

Sekss neietekmē izmaiņas šūnās, un jūs nevarat nodot bojātās šūnas savam partnerim, taču jums vajadzētu lietot efektīvu kontracepciju.

Papildu informācija

Ja jums ir kādi jautājumi vai bažas par savu skrīninga rezultātu, jūs varat konsultēties ar savu ģimenes ārstu vai ar personu, kas veica jūsu pārbaudi. Pārliecinieties par to, ka jūsu ģimenes ārstam vienmēr ir jūsu pašreizējā adrese.

www.cancerscreening.hscni.net

Autors: Public Health Agency, 12–22 Linenhall Street, Belfast BT2 8BS.

Tālr.: 0300 555 0114. www.publichealth.hscni.net